

La presencia de grajas en el Pirineo Central no es frecuente. Las fechas, además, parecen tardías si se trata de paso.

Hippolais pallida. Zarcero Pálido.

31-V-69: 1E canta posado en un arbolito del borde de un camino junto a Jaca (HU).

Única cita de la especie en la comarca.

Anthus pratensis. Bisbita Común.

Ferrer-Lerín, F., 1984. Notas ornitológicas breves. *Misc. Zool.*, 8: 304-307.

(Rebut: 15-V-84)

F. Ferrer Lerín, Avda. Oroel 4, Jaca, Huesca, España.

20-VII-68: 3E junto al Ibón Grande de Anayet (Valle de Tena/HU). En la zona el bisbita ribereño alpino es la especie dominante.

Podría tratarse de una nidificación en el límite suroccidental de su área.

Emberiza schoeniclus. Escribano Palustre.

14-III-80: Una hembra en la orilla de una charca con vegetación palustre.

Sin duda un ejemplar en paso. Única cita en el Campo de Jaca.

NOTES SOBRE LA FAUNA DE QUIRÒPTERS DEL VALLÈS ORIENTAL (BARCELONA, CATALUNYA). UNA NOVA ESPÈCIE PER A LA FAUNA ESPANYOLA

L'elaboració d'una faunística, encara que comarcal, dels Quiròpters comporta per al naturalista una sèrie de problemes molt lligats als tipus de refugis escollits per les diferents espècies. L'estudi dels rat-penats cavernícoles presenta uns problemes quasi del tot superables. Per altra banda, l'estudi dels que cerquen el seu refugi en els arbres, en petites fissures de les roques o fins i tot en els habitatges humans presenta una dificultat més gran per manca d'una bona metodologia de prospecció que ens serveixi per a totes les espècies.

En el present treball, centrat a la comarca del Vallès Oriental, es troba com a primera dificultat el reduït nombre de cavitats existents. De tota manera cal observar que si els resultats del present estudi, que recull dades de cinc anys, són prou satisfactoris és degut al convenciment que qualsevol cita és sempre important.

Localitats prospectades

Totes les cites del present estudi es centren en la comarca del Vallès Oriental i en la comarca veïna d'Osona. La major part d'aques-

tes cites s'han realitzat fora de cavitats subterrànies, ja que aquestes són molt escasses al Vallès Oriental (fig. 1).

Les cavitats són únicament quatre:

La Castanya, Les Mines de ... Municipi del Brull, al massís del Montseny (Osona). Paleozoic. Altitud: 1000 m. Presenta tres entrades que donen a tres galeries horitzontals en tres nivells diferents i comunicades per diversos pous, una galeria inferior es comunica amb les altres sols pels pous i es troba, en part, inundada. Ha estat prospectada el 30-I-1982, 3-IX-1982 i el 5-II-1984. Presenta una important colònia estival de *Miniopterus schreibersi*. Hivernants: *Rhinolophus ferrum-equinum* i *Rhinolophus hipposideros*.

Cau de la Guilla. Municipi de Bigues, Cingles de Bertí (Vallès Oriental). Sistema de diaclases en cingle de calcàries; Altitud: 700 m. BALCELLS (1954) observa en aquesta cova *Rhinolophus ferrum-equinum* i *Rhinolophus euryale*. L'hem visitada el 8-I-1983 i no hi hem vist cap animal. Visitada de nou el 15-II-1984 hi trobem *Rhinolophus ferrum-equinum* hivernant.

Can Nadal, La Mina de... Municipi de Sant Pere de Vilamajor (Vallès Oriental). Pa-

leozoic. Altitud: 600 m. Mina d'uns 50 m de recorregut, amb força aigua ja que es troba excavada en el mateix torrent. L'hem visitada el 15-II-1984 i el 2-V-1984. Presenta una important colònia de *Miniopterus schreibersi*. Hivernants: *Rhinolophus ferrum-equinum* i *Rhinolophus hipposideros*.

Can Jaume, La Mina de... Localització igual que la Mina de can Nadal. Altitud: 550 m. D'uns 30 m de recorregut, també amb força aigua, és situada en el mateix torrent que l'anterior. Visitada el 15-II-1984 i el 2-V-1984. Sols hi hem observat *Rhinolophus hipposideros* en la segona prospecció.

Localitats no subterrànies

Olzinelles, Sant Celoni (Vallès Oriental). Altitud: 300 m. Es captura un *Nyctalus leisleri* en un habitatge humà (28-XII-1983).

Santuari del Corredor, Llinars del Vallès (Vallès Oriental). Altitud: 600 m. D'aquesta localitat hom realitza una anàlisi d'excrements de *Genetta genetta* on apareix *Eptesicus serotinus* (22-XI-1981).

Les Franqueses del Vallès (Vallès Oriental). Altitud: 200 m. Diverses captures de *Pipistrellus pipistrellus* realitzades en habitatges humans (1979, 1981 i 1983).

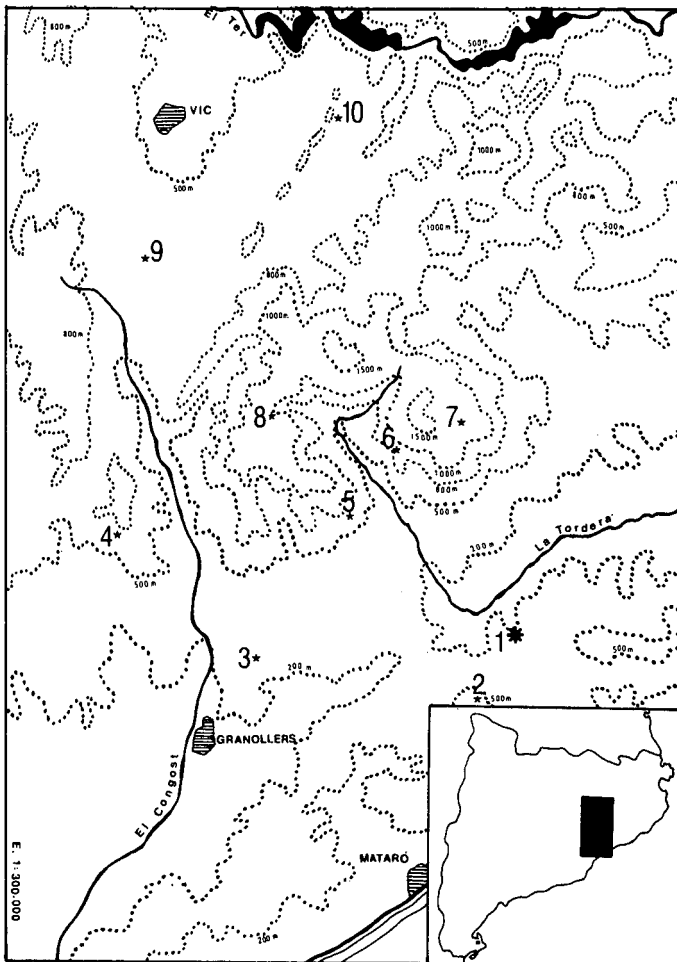

Fig. 1. Situació de les localitats citades. 1. Olzinelles. Sant Celoni. Localitat per *Nyctalus leisleri*; 2. Santuari del Corredor. Llinars del Vallès; 3. Les Franqueses del Vallès; 4. Cau de la Guilla. Bigues; 5. Mines de can Nadal i de can Jaume. Sant Pere de Vilamajor; 6. Fontmartina. Montseny; 7. Santa Fe del Montseny. Montseny; 8. Les Mines de la Castanya. El Brull; 9. Tona; 10. Sant Llorenç. Sant Sadurn d'Osormort.

Situation of the cited localities.

Fontmartina, Montseny (Vallès Oriental).
Altitud: 850 m. Observats *Pipistrellus pipistrellus* en habitatges humans (21-VII-1983).

Santa Fe del Montseny, Montseny (Vallès Oriental). Altitud: 1100 m. Captura de *Pipistrellus savii* en construcció humana (31-V-1982).

Tona (Osona). Altitud: 700 m. A l'església Parroquial es troba un *Plecotus auritus* mort (23-XI-1983).

Sant Llorenç, Sant Sadurní d'Osormort (Osona). Altitud: 750 m. Cingle de conglomerats. Capturat un *Myotis myotis* en un petit forat a la roca (10-IX-1983).

Sant Pere de Vilamajor (Vallès Oriental). Altitud: 300 m. Localitat per *Pipistrellus nathusii* i *Pipistrellus kuhli* segons AGUILAR-AMAT (1916, 1924).

LLISTA D'ESPÈCIES

Fam. Rinolòfids.

Rhinolophus ferrum-equinum Schreber, 1774. Rat-penat gran de ferradura.

Un mascle capturat el 30-I-1982. Hivernant a Les Mines de la Castanya.

Observats 3 individus el 5-II-1984. Hivernant al mateix lloc.

Capturat un mascle el 15-II-1984. Hivernant a la Mina de can Nadal.

Observada una femella el 15-II-1984. Hivernant al Cau de la Guilla.

Rhinolophus hipposideros Bechsteins, 1800. Rat-penat petit de ferradura.

Capturada una femella el 30-I-1982. Hivernant a les Mines de la Castanya.

Observat un individu el 15-II-1984. Hivernant a la Mina de can Nadal.

Observat un individu el 2-V-1984. La Mina de can Jaume.

Rhinolophus euryale Blasius, 1853. Rat-penat mediterrani de ferradura.

Citat per BALCELLS (1954). Al Cau de la Guilla.

Fam. Vespertiliònids.

Myotis myotis Borkhausen, 1797. Rata-

pinyada ratera.

Un mascle capturat el 10-IX-1983. En un forat en el Cingle de Sant Llorenç.

Plecotus auritus Linné, 1758. Rat-penat orellut.

Un individu mort i en estat de descomposició, s'en conserven perfectament el patagi, les orelles i el crani; trobat el 23-XI-1983. Església Parroquial de Tona. La determinació d'aquest individu s'ha realitzat segons criteris biomètrics del crani, (AELLEN, in MENU, 1983); la longitud condilobasal és de 16,22 mm i la llargada de les càpsules timpàniques és de 4,54 mm.

Miniopterus schreibersi (Kuhl, 1819). Rat-penat de cova.

Observats 3 ó 4 centenars d'individus el 3-IX-1982, i capturats dos mascles i una femella. Les Mines de la Castanya.

Observats uns 400 individus el 2-V-1984 i captura de 4 femelles, dues d'elles gestants. La Mina de can Nadal.

Pipistrellus pipistrellus Schreber, 1774. Rat-penat comú.

Capturat un mascle el 3-V-1979. Llerona, les Franqueses del Vallès.

Capturada una femella el 28-VI-1979. Marata, les Franqueses del Vallès.

Capturat un mascle el 25-III-1981. Marata, les Franqueses del Vallès.

Capturada una femella el 28-VI-1979. Marata, les Franqueses del Vallès.

Capturat un mascle el 25-III-1981. Marata, les Franqueses del Vallès.

Capturada una femella el VIII-1981. Marata, les Franqueses del Vallès.

Observats alguns individus el 21-VII-1983. Fontmartina, Montseny. Un individu subadult i una femella amb una cria lactant entre altres.

Capturat un mascle el 17-IX-1983. Marata, les Franqueses del Vallès.

Pipistrellus nathusii Keyserling & Blasius, 1839. Rat-penat de Nathusius.

Citat per AGUILAR-AMAT (1916). Sant Pere de Vilamajor.

Pipistrellus kuhli (Kuhl, 1819). Rat-penat de Kuhl.
Citat per AGUILAR-AMAT (1924). Sant Pe-
re de Vilamajor.

Pipistrellus savii Bonaparte, 1837. Rat-penat
de muntanya.
Capturat un mascle el 31-V-1982. Santa Fe
del Montseny.

Eptesicus serotinus Schreber, 1774. Rat-
penat dels graners.
Apareix el 22-XI-1981, en excrements de
Genetta genetta, es conserva part del cran-
ni i mandíbules amb més de la meitat de les
dents. El Santuari del Corredor.

Nyctalus leisleri Kuhl, 1818. Rat-penat nòc-
tul petit.
Capturat un mascle el 28-XII-1983. Olzine-
lles, Sant Celoni.

Es tracta de la primera cita per Catalunya i
l'Estat Espanyol, encara que ja és citat a Por-
tugal per SEABRA (in ARMANDO THEMID-
DO, 1928). Capturat per en M. Boada, que
gentilment ens l'entregà per a la seva deter-
minació.

Aquest individu es trobava en una casa
habitada on probablement hivernava. Avui es
troba dipositat al Museu de Granollers on
pot ser consultat, juntament amb tot el ma-
terial tractat en aquest treball.

Mides:

Cap i cos, 54,5 mm; cua, 39,4 mm; peu
(sense ungles), 8,6 mm; orella, 12,3 mm; tra-
gus, 6,2 mm; canell, 3,9 mm; 1er. dit, 3,6 mm;
3er. dit, 69,8 mm; 5è dit, 43,6 mm; metatars
del 3er. dit, 39,8 mm; radi (avantbraç),
40,0 mm; pes, 15 grams (1g).

La distribució de *Nyctalus leisleri* als paï-
sos mediterranis ha estat ampliada en els dar-
rers anys gràcies a diverses troballes: a Líbia i
Argèlia per HANAK & GAISLER (1983) i a
l'Illa de Còrsega per LIBOIS (1983). Amb

aquesta darrera cita es perfila una mica més
la distribució d'aquesta interessant espècie.

RESUM

En aquest treball es recullen les dades obtingudes
en els darrers cinc anys dels Quiròpters al Vallès
Oriental (Barcelona, Catalunya), i de zones pro-
peres. Es citen nou espècies de rat-penats que, jun-
tament amb les dades bibliogràfiques, sumen per
aquesta zona, un total de 12 espècies. Es dona a co-
nèixer la presència de *Nyctalus leisleri* a Catalunya,
primera cita a l'Estat Espanyol.

ABSTRACT

Notes on the Chiropterian fauna of Vallès Oriental (Barcelona, Catalonia). A new species for the Spanish fauna. The Data obtained during the last five years on Chiroptera in the Vallès Oriental (Barcelona, Catalonia) and in places surrounding it, are presented. Nine species of bats have been recorded, and together with the bibliographic data, make 12 species for this region. *Nyctalus leisleri* is recorded for the first time in Catalonia and Spain.

BIBLIOGRAFIA

- AGUILAR-AMAT, J. B., 1916. Mamífers trobats i citats fins ara a Catalunya. *Treballs Inst. Cat. Hist. Nat.*, 2: 232-234.
- 1924. Dades per un catàleg dels Mamífers de Catalunya. *Junta Ciències Nat. Barc.*, 7(4): 19-26.
- ARMANDO THEMIDO, A., 1928. Catalogue des Chiroptères existants dans les collections du Muséum Zoologique de Coimbra. *Mem. Est. Mus. Zool. Universidade de Coimbra*, 1 (16): 5-14.
- BALCELLS, E., 1954. Quiròpteros de cuevas catalanas: campaña 1952-53. *Speleon*, 5: 105-110.
- HANAK, V. & GAISLER, J., 1983. *Nyctalus leisleri* (Kuhl, 1818), une espèce nouvelle pour le continent africain. *Mammalia*, 47 (4): 585-587.
- LIBOIS, R. M., 1983. Découverte récente de *Nyctalus leisleri* en Corse. *Mammalia*, 47 (3): 425-426.
- MENU, H., 1983. Présence de *Plecotus austriacus* (Fischer, 1829) dans la région Champagne-Ardenne. *Mammalia* 47 (2): 271.

Arrizabalaga, A. & Montagud, E., 1984. Notes sobre la fauna de Quiròpters del Vallès Oriental (Barcelona, Catalunya). Una nova espècie per a la fauna espanyola. *Misc. Zool.*, 8: 307-310.

(Rebut: 14-III-84)

A. Arrizabalaga, E. Montagud, Àrea de Ciències Naturals, Museu de Granollers, c/ Nou 1, Granollers, Barcelona, Espanya.